

c) dvostruka difuzija i d) impregnacija pod pritiskom. Premazivanje i prskanje direkta i osmoza proces nisu za ovaj materijal dovoljno efikasni.

Potapanje u hladne antiseptike primenjivo je za četinarsko drvo. Najviše se koristi 5% pentahlorofenol, rastvoren u dizel ulju ili drugim rastvaračima. Rad se obavlja pri toplom vremenu da bi se održao povoljan viskozitet ulja i izvršilo bolje prodiranje antiseptika u tkivo. Drvo treba da je dobro prosušeno, jer se kao sirovo protivi difuziji uljanog fungicida. Smatra se da je dovoljno potapanje u vremenu 2—7 dana. Četinarsko drvo je dobro natopljeno zaštitnim sredstvom kada primi 60—96 kgr. po 1 m³(⁹⁹), što se kod dovoljno prosušene građe ostvaruje za 48—72 časa.

Toplo-hladni postupak je pogodniji za lišćarsku građu, ali se koristi i za četinare. Od sredstava su u upotrebi kreozot, 5% uljani rastvor pentahlorofenola i 5% bakarni naftenat. Rad se obavlja u dva ili u jednom recipijentu (bazenu). Temperatura takvog antiseptika treba da se kreće između 80—95°C. Građa se posle 1—2 časa potapanja u toplom rastvoru brzo prebacuje u drugi bazen, gde je temperatura antiseptika oko 40°C. Borovina u ovom rastvoru ostaje najmanje 1—2 časa, ali je preporučljivo i duže tretiranje. Potrošnja kreozota od 290—320 kgr. po 1 m³ drveta, ili dubinsko prodiranje antiseptika od 5 cm., smatra se kao povoljno. Ovo se ostvaruje prethodnim sušenjem drveta na vazduhu ili u sušnici. Umesto prebacivanja drveta, građa može ostati u istom bazenu dok se antiseptik ne ohladi, ali je rezultat impregnacije slabiji. Toplo-hladno tretiranje primenjivo je kako za celokupnu zaštitu direkta, tako i za zaštitu dela koji će biti unet u zemlju. Tehnika rada je u ovom drugom slučaju ista kao i kod telegrafskih stubova.

Dvostruka difuzija je pogodna za impregnaciju sirovih i neobrađenih direkta. Građa se najpre potapa u 1% rastvor sulfata bakra (12—24 časa) a zatim u 2% Na-hromat (isto toliko vremena). U tkivu se stvara teško rastvorljivi bakarni hromat, koji je ujedno odličan fungicid. Povoljni rezultati se navode sa borovim drvetom(⁹⁹).

Ubrizgavanje sredstava rastvorljivih u vodi metodom »gumene cevi« primenjuju se za borove i druge lako propustljive neoljuštene direke(⁹⁸). Sa debljeg kraja direkta ipak se skine kora u dužini 10—15 cm. da drvo bude glatko, a zatim se preko njega navuče kraj gumene široke cevi i dobro pričvrsti žicom ili užetom. Drugi kraj cevi je vezan sa rezervoarom za antiseptik. Direk se zatim iskosi da deblji kraj bude viši. Iz rezervoara se potom pušta rastvor fungicida. Vreme od 8—24 časa je dovoljno za dobru impregnaciju beljike borovog direkta(⁹⁹).

Puna impregnacija direkta vrši se po R ü z i n g o v o m štedjećem postupku i pretežno kreozotom. Ovaj se postupak primenjuje pri naročito opravdanim razlozima, jer je znatna potrošnja antiseptika. On dolazi u obzir za vlažne krajeve i gde se zahteva izuzetna trajnost direkta.

Pored dekortikacije koja je obavezna za neimpregnisane direke, jer se ispod kore razvijaju razni ksilofagni insekti, preporučuje se zakošavanje gornjeg kraja direkta sa ciljem da vodeni talozi ne bi stagnirali na njemu i izazivali trulež toga dela.

Među korisnim preporukama za zaštitu i održavanje direkta treba navesti one koje je dalo Američko udruženje za zaštitu drveta(¹¹), a koje se sastoji u sledećem: a) svu obradu direkta (seču, tesanje, bušenje) treba